

Rellotge de sol de Can Cases de La Muntanya

Cervelló

Ubicació

Comarca:	Baix Llobregat
Lloc/Adreça:	Can Cases de La Muntanya. A l'oest de la urbanització de Can Paulet i al sud-est del Monestir de Sant Ponç.
Emplaçament	Seguint la Carretera N-340, i passant el pont dels tres arcs, hi ha un trencall a la dreta que condueix a un camí rural que arriba fins a la casa.

Coordenades:

Latitud:	41.395358734477
Longitud:	1.9216927835557
UTM Est (X):	409856
UTM Nord (Y):	4583208

Classificació

Número de fitxa	08068 - 411
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	En general està despintat. Conserva alguns motius decoratius, però les marques horàries es troben desdibuixades.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial i catàleg del patrimoni arquitectònic i ambiental de Cervelló, 2017. PEPAAC – ph-4
Data aprovació:	dt., 02/05/2017 - 12:00
Accés	Restringit
Ús actual:	Ornamental
Titularitat	Privada

Descripció

Rellotge de sol declinant, estucat i pintat, que està situat a una façana secundària de pedra i a l'interior de la casa.

El mur de la façana és de pedra irregular i el rellotge es col·loca sobre una placa estucada. La fesomia de la façana indica que aquesta s'ha remodelat, produint-se un aixecament de la teulada, que és a dos vessants.

Molt a prop del vessant dret s'ubica el rellotge, que presenta una orientació sud-est. El rellotge és de traça rectangular i inclinat, corresponent a la tipologia dita "d'autor". Presenta una orientació sud-est.

A causa del seu estat de deteriorament i la manca de manteniment, s'han perdut les marques horàries, però encara subsisteixen motius decoratius geomètrics i d'escacs, pintats a la mangra. El gnòmon, que travessa tot el camp blanc del rellotge, està reforçat.

Observacions:

Aquest rellotge de sol, tot i la seva antiguitat i deteriorament, continua sent un testimoni valuós en el conjunt dels rellotges conservats al municipi, tant per la seva funció original com per la seva decoració característica.

Història

La casa en la qual està instal·lat el rellotge rep el nom del cognom de la família, Cases. Es fa referència a aquest cognom a la documentació conservada a la parròquia de Cervelló al segle XVI.

L'any 1575, es fa menció d'un individu anomenat Pere Cases, que esdevindria el progenitor principal de la línia, amb una continuïtat consanguínia que arribaria fins a l'any 1858, amb la figura de Fèlix Cases Rigol.

Històricament, el mas ha estat vinculat a la ramaderia (Llurba, 2021: 65-66).

Els rellotges de sol com aquest han estat testimonis silenciosos del pas del temps, marcant les hores uns cops amb la seva elegància i altres amb la seva senzillesa.

Aquestes peces, moltes d'elles úniques, sovint adossades a les parets de cases de nuclis urbans, o a pagès a les masies, han format part integrant de la història cultural i arquitectònica a casa nostra.

L'ús dels rellotges de sol data de temps antics, quan les societats depenien principalment de la posició del sol per mesurar el temps. Es va desenvolupar una gran varietat de rellotges de sol durant l'edat mitjana, el Renaixement i el Barroc, tot i que les primeres versions podrien ser força bàsiques.

A la Catalunya medieval, els monestirs van ser pioners en la instal·lació de rellotges de sol a les seves parets, utilitzant-los com a eines essencials per a la recitació dels oficis religiosos. Amb el temps, aquesta pràctica es va estendre a les cases i masies, reflectint una preocupació creixent per mesurar amb precisió el temps en la vida quotidiana.

Els rellotges de sol presenten una diversitat de formes i estils, des de simples marques horàries en superfícies planes fins a complicats gnòmons verticals. Les influències del romànic, el gòtic i fins i tot el modernisme es poden apreciar en el disseny d'aquestes peces. Molts rellotges destaquen per l'ornamentació artística que tenen i alguns se'ls anomena "d'autor", tractant-se de peces úniques i originals, pintats directament als murs de les cases amb l'orientació adequada, i amb detalls que reflecteixen l'habilitat dels artesans locals. D'altres, peces industrials, majoritàriament de ceràmica vidriada, que es col·locaven buscant la marcació precisa que procura la llum solar.

A més de la seva funció pràctica, els rellotges de sol també simbolitzen una connexió amb el passat i una apreciació de les tradicions. En moltes cases i masies, es manté la pràctica de restaurar i conservar amb cura aquestes antiguitats com a testimoniatge d'una època passada, preservant així la seva autenticitat i valor cultural, més que la seva raó pràctica i utilitària.

Bibliografia

AMB (2016) Text refós del pla especial i catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Cervelló. S.Ll. Àrea Metropolitana de Barcelona.

GÓMEZ MATEU, Ariadna-Teresa (inèdit). *De priorat a església romànica. Anàlisi del procés de patrimonialització de l'església de Sant Ponç de Corbera*. Treball final de màster de Patrimoni Cultural i Natural. Tutor: Tutor: Dr. Joaquim M. Puigvert Sola. Girona: Universitat de Girona. Curs: 2020-2021.

LLURBA RIGOL, Josep (2021) Les masies de Cervelló, La Palma de Cervelló i Vallirana. Nèctar Editorial. Torrelles de Llobregat.

